

Stark efterfrågan på säkerhetstjänster i hela Sverige

Konjunkturbarometer våren 2024

4 | Säkerhetsföretagen

Inledning och sammanfattning

I den senaste SOM-undersökningen från Göteborgs universitet, som presenterades i mars 2024, framkom en tydlig bild där otrygghet och kriminalitet pekas ut som den enskilt viktigaste samhällsfrågan för Sveriges befolkning. Särskilt den organiserade brottsligheten angav 74 procent att man oroar sig mest över när det kommer till samhällsproblem.

Under senare tid har det i Sverige också skett en utveckling där särskilt en ökad andel av unga kvinnor avstår från att gå ut på grund av otrygghet. Andelen bland medelålders och äldre som på grund av otrygghet begränsas i vardagen ligger sedan tidigare på en relativt hög nivå, särskilt för äldre kvinnor.

Även om siffrorna i sig inte är helt överraskande sett till hur samhällsutvecklingen i Sverige har sett ut under de senaste åren är det en viktig påminnelse om att det kommer krävas ytterligare en offensiv av åtgärder och krafttag för att trycka tillbaka kriminaliteten och öka tryggheten.

För att Sverige ska lyckas med detta är det helt avgörande att det offentliga – från rättsvårdande myndigheter till skola och socialtjänst – arbetar tillsammans med det privata näringslivet i allmänhet men i synnerhet med alla de företag inom säkerhetssektorn som arbetar varje dag, från norr till söder, för att skapa en tryggare vardag för landets invånare.

Säkerhetsföretagen har sedan flera år tillbaka mätt utvecklingen i den privata säkerhetssektorn. Skälet till detta är enkelt: utan välmående och lönsamma säkerhetsföretag – som kan växa och anställa fler medarbetare – kommer Sverige att bli ett mer otryggt land att bo och verka i.

Sedan andra halvan av 2020 har branschen som helhet haft en positiv så kallad konfidensindikator, som fortsatt är stark. Efterfrågan på säkerhetstjänster och säkerhetssystem är hög. Två tredjedelar, 66 procent av säkerhetsföretagen, rapporterar att efterfrågan för deras tjänster har ökat under det första kvartalet 2024, en ökning från 63 procent under det föregående kvartalet.

Drygt 72 procent av företagen har expanderat sin personalstyrka under det första kvartalet vilket är en liten minskning jämfört med föregående kvartal. Samtidigt är brist på medarbetare med relevant kompetens ett betydande tillväxthinder för Sveriges säkerhetsföretag; 66 procent anser att kompetensbristen kommer att öka fram till 2030.

Reformer för att långsiktigt lösa kompetensförsörjningen, i konstruktiv dialog med branschens företrädare, är därför helt nödvändigt. Möjligheten att kunna genomföra bakgrundskontroller vid nyanställningar, inte minst för att minska risken för kriminell infiltration, är också en kritisk faktor för branschen där hela 85 procent anser detta som mycket viktigt.

Säkerhetsföretagen är en viktig del av näringslivet och bidrar till trygghet runtom i hela landet. Att Sverige blir mera tryggt långsiktigt är viktigt för allmänhetens välmående och för den sociala hållbarheten. Tryggheten behövs även för att få fart på jobbskapande och tillväxt. Ett tryggare Sverige är helt enkelt ett bättre Sverige.

Säkerhetsföretagen bidrar med sina produkter och tjänster till att förebygga och motverka kriminalitet, och spelar även en viktig roll för brandskydd och inte sällan som första respons när människor av olika skäl skadas i offentliga platser.

Det finns ett behov av reformer som stärker förutsättningarna för de företag som bidrar med trygghetsskapande lösningar runtom i landet. Tryggheten i Sverige kan öka, men för att nå dit behövs en god förståelse av utmaningar och möjligheter i företagen som dagligen verkar för att skapa ökad trygghet.

Pontus Lindström

Näringspolitisk chef Säkerhetsföretagen

Metod

Säkerhetsföretagens första konjunkturbarometer publicerades innan sommaren 2020, som en följd av den rådande pandemin. Från och med 2024 publiceras en årlig barometer. Säkerhetsföretagens konjunkturbarometer baseras på samma frågor som Konjunkturinstitutet ställer till tjänsteföretag i sin månads- och kvartalsmässiga Konjunkturbarometer. Frågorna återfinns i sin helhet som en bilaga. Säkerhetsföretagens barometer bygger på en webbenkät till vd:arna för branschens företag. Totalt har svarstiden uppgått till fyra veckor. Både en första inbjudan och en påminnelse har skickats ut.

I likhet med Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer är undersökningen kvalitativ och innehåller inte några frågor om absoluta tal. På så sätt kan undersökningen ge en snabbhet som är viktig för att spegla situationen i så nära nutid som möjligt. Barometern blir därmed en indikator på hur det möjliga utfallet kan tänkas bli, vilket i sin tur fångas upp av traditionell statistik.

Viktning, bortfall och populationsuppräknig

Enkätsvaren sammanställs anonymt av Säkerhetsföretagen. En viktning görs för att ta hänsyn till företagens storlek, där svaret från ett större företag ges större vikt än svaret från ett litet företag. I linje med Konjunkturinstitutet används olika mått på företagsvikt baserat på bransch och för olika frågor. För alla sektorer utom tillverkningsindustrin används enbart antalet anställda.

Tabell 1 nedan visar representationen för bevakning, parkering, hemlarm, värdetransporter och viss säkerhetsteknik. Dock är svarsfrekvensen nedbrutet per sektor olika i de olika segmenten. Svaren täcker cirka 85 procent av omsättningen i branschen. Totalt har 31 företag besvarat enkäten. Företagen som deltar i enkäten har verksamhet i hela landet och har inom sig en majoritet av branschens samlade antal anställda. Svaren förefaller vara i linje med de normalvärden som anges i Konjunkturinstitutets metodbok om viktad svarsfrekvens.

Tabell 1 – Företag i urvalsram och i undersökning (totalt inom bevakning, hemlarm, parkering och värdetransporter)						
Storleksklass antal anställda	Antal företag i urvalsramen	Antal företag i undersökningen	Antal anställda i urvalsram	Andel anställda i urvalsram (%)	Antal anställda i undersökningen	Andel i urvalet (%)
0 till 9	403	11	1162	5,4%	49	0,4%
10 till 19	74	3	1004	4,7%	47	0,4%
20 till 49	49	11	1380	6,4%	288	2,5%
50 till 99	17	0	1131	5,3%	0	0,0%
100 till 199	8	1	1080	5,0%	110	1,0%
>199	16	5	15 687	73,2%	11 014	95,7%
Totalt	567	31	21444	100%	11 508	100%

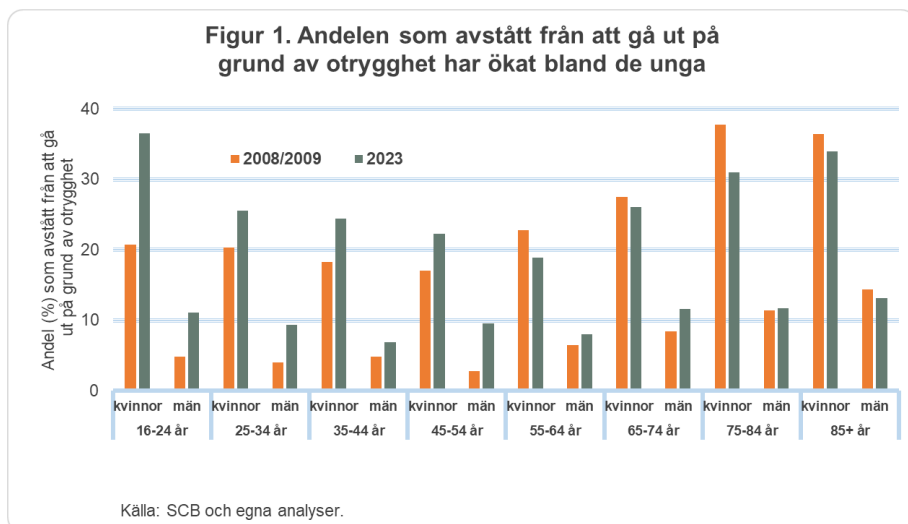
Undersökningen ger en viss överrepresentation för större företag. Bortfallet av små företag utgörs till absoluta merparten av mindre parkeringsföretag, som är många till antalet men bedriver mycket begränsad verksamhet sett till omsättning och anställda. Urvalet avseende bevakningsföretag får anses representativt i sin helhet sett till verksamhet som utövas av väktare, ordningsvakter med mera. Statistiken räknas upp för att ta hänsyn till företagsstorlek samt representationen sett till respektive segment.

Otryggheten ökar särskilt bland unga

För att ytterligare sätta konjunkturbarometerens resultat i en kontext är det relevant att titta på hur otryggheten påverkar den svenska befolkningen. Statistiska centralbyrån, SCB, mäter kontinuerligt andelen i befolkningen som undviker att gå ut på grund av upplevd otrygghet. En tidigare mätning som genomfördes under 2008 och 2009 visade att många särskilt äldre kvinnor avstått från att gå ut, eftersom de inte känt sig trygga. Sedan dess har andelen bland äldre som avstår från att gå ut på grund av otrygghet varit relativt oförändrad, men andelen har under senare år ökat, särskilt bland unga kvinnor.

Tidigare var det 21 procent av unga (16–24 år) kvinnor som undvek att gå ut på grund av otrygghet (se figur 1). Denna andel har ökat kraftigt till 37 procent i 2023 års mätning. Bland unga män har också andelen närmast fördubblats från 5 till 11 procent. Även för åldersgruppen 25–34 åringar har andelen unga män som avstått från att gå ut fördubblats. Andelen har också ökat något bland kvinnor i samma ålder. Bland medelålders individer gäller att det över lag blivit något vanligare med att avstå från att gå ut på grund av otrygghet, även om detta inte gäller för samtliga åldersgrupper.

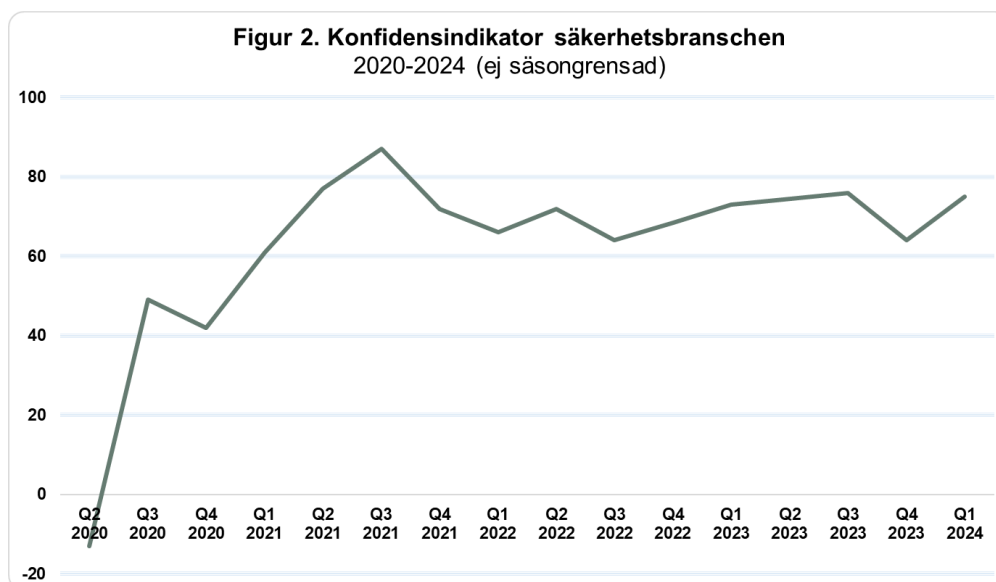
Hos gruppen 45–54 åringar har andelen ökat dramatiskt från 3 till 10 procent. Andelen äldre kvinnor som avstår från att gå ut har minskat snarare än ökat, dock från mycket höga nivåer. Det är numera 31 procent av kvinnor i åldrarna 75–84 år som avstår från att gå ut på grund av upplevd otrygghet, jämfört med 12 procent bland männen i samma åldersgrupp.

Otryggheten är alltså omfattande och behöver mötas med kraftfulla åtgärder som leder till ökad trygghet. Allmänheten lyfter alltmer fram det trygghetsskapande arbetet som viktigt för samhällsutvecklingen. Den nationella SOM-undersökningen för 2023 visar att organiserad brottslighet är det som allmänheten i Sverige oroar sig mest för (74 procent, att jämföra med 31 procent år 2011). Hela 49 procent anger även detta som den viktigaste samhällsfrågan, följt av sjukvård och skola/utbildning. Som jämförelse var det 4 procent som angav samma svar år 2014.

Resultat Konjunkturbarometern

En konfidensindikator för säkerhetsföretag beräknas baserat på samma netttotal som Konjunkturinstitutet använder för tjänstesektorn som helhet. Måttet utgörs av två utfallsvariabler: utveckling av företagets verksamhet samt efterfrågan på företagets tjänster. Konfidensindikatorn, som baseras på nuvarande efterfrågan och framtida syn på det samma, har ökat från +64 föregående kvartal till +75 under första kvartalet 2024.

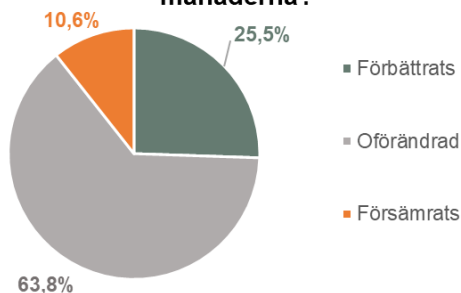
En titt i backspegeln

Av säkerhetsföretagen anger knappt 26 procent att företagets verksamhet stärktes i det första kvartalet 2024, vilket är väsentligt lägre än 66 procent föregående kvartal (figur 3). Samtidigt anger nära 11 procent att verksamheten försämrats under årets fjärde kvartal, klart mer än 6 procent förra kvartalet. Förklaringen är i grunden en svag generell konjunktur och höga priser orsakade av inflationstryck, som gör att företagen trots omfattande efterfrågan inte nödvändigtvis har god lönsamhet.

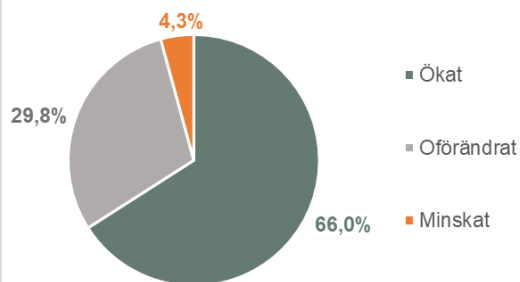
Det är dock 66 procent som upplever att efterfrågan på företagens tjänster har ökat det senaste kvartalet, mer än 63 procent under föregående mätning (figur 4). Dessutom anger 72 procent att antal anställda har ökat de senaste månaderna, jämfört med bara 2 procent som anger att personalstyrkan har minskat (figur 5). I den föregående mätningen var det 84 procent som hade ökat antal anställda jämfört med tre månader tidigare.

Efterfrågan på de tjänster och produkter som kan bidra till ökad trygghet är alltså fortsatt hög, men den generella ekonomiska lågkonjunkturen bidrar till att de ekonomiska resultaten för många av branschens företrädare är oförändrade, och för en liten del har den försvagats.

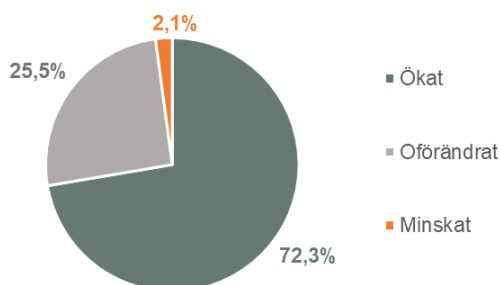
Figur 3. Hur har företagets verksamhet utvecklats de senaste tre månaderna?

Figur 4. Efterfrågan på företagets tjänster har de senaste 3 månaderna

Figur 5. Antalet anställda har de senaste 3 månaderna

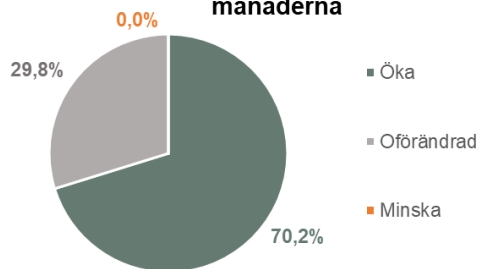

Prognosen framåt

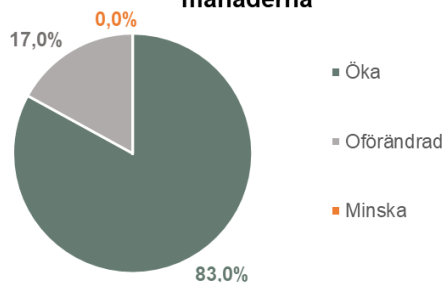
Under de kommande tre månaderna förväntar sig 70 procent av företagen en ökad efterfrågan på de tjänster som erbjuds, vilket är något färre än 83 procent föregående kvartal (figur 6).

På ännu längre sikt, under de kommande sex månaderna, är det 83 procent som förväntar sig tillväxt, vilket i princip är samma nivå som föregående kvartal (figur 7). Marknaden för säkerhetstjänster bedöms vara växande av företagen i branschen, vilket är i linje med samhällsutvecklingen där kriminalitetens negativa samhällspåverkan alltmer lyfts fram. Trygghet har helt enkelt ett omfattande ekonomiskt värde i dagens Sverige, vilket kan förklara den starka efterfrågan som finns för säkerhetstjänster. Framtidsutsikterna utmärks av optimism, men det är också tydligt att utmaningen med kompetensförsörjning är stora för den växande säkerhetsbranschen.

Figur 6. Efterfrågan på företagets tjänster väntas de närmaste 3 månaderna

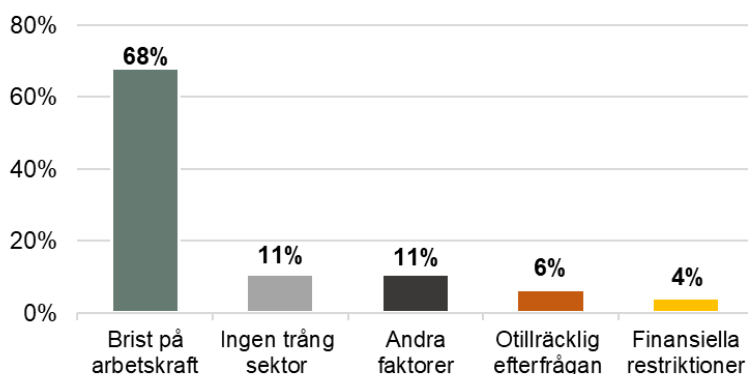
Figur 7. Efterfrågan på företagets tjänster väntas de närmaste 6 månaderna

Kompetensbrist i särklass den mest trängda sektorn

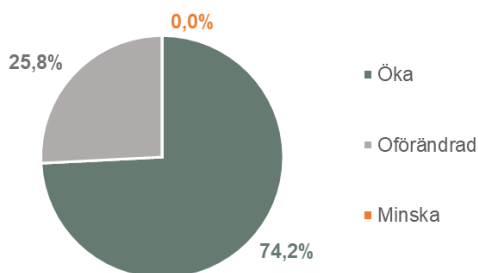
På svaret vad som är den trängsta sektorn för företagets verksamhet svarar nära sju av tio säkerhetsföretag att det är brist på arbetskraft (figur 8). En dryg tiondel upplever inte att det finns någon trång sektor, en ytterligare tiondel identifierar andra faktorer. Drygt en bland tjugo företag lyfter fram otillräcklig efterfrågan, som delvis reflekteras i konjunkturbarometerns övriga indikatorer ovan. Knappt en av tjugo säkerhetsföretag identifierar finansiella restriktioner som den trängsta sektorn.

Figur 8. Trängsta sektorn för företagets verksamhet är för närvarande (endast ett alternativ?)

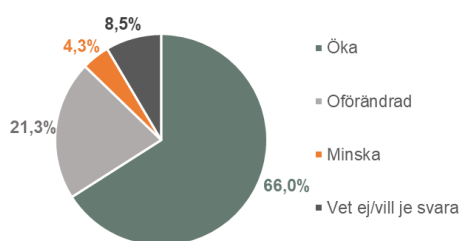

Att brist på medarbetare med relevant kompetens fortsätter vara en betungande utmaning för säkerhetssektorn återspeglas även i framtida förväntningar. Som visas i figur 9 svarar tre av fyra företag att antalet anställda väntas öka närmaste tre månaderna. Inga respondenter i undersökningen uppger att antalet anställda kommer minska. Även på flera års sikt, fram till 2030, svarar 66 procent av företagen att bristen på medarbetare kommer öka (se figur 10).

Figur 9. Antalet anställda väntas de närmaste 3 månaderna

Figur 10. Är er bedömning att bristen på medarbetare kommer att öka eller minska fram till 2030?

Säkerhetsbranschen växer alltså och möter i samband med detta omfattande utmaningar med kompetensförsörjningen. Svenskt Näringslivs rekryteringsenkät visar också att kompetensförsörjning är en betydande utmaning för näringslivet i stort. Vart fjärde rekryteringsförsök misslyckas helt och blir aldrig av.

Trots den omfattande arbetslösheten kan utbud och efterfrågan inte matchas på arbetsmarknaden. Utbildning inklusive betydande satsningar på livslångt lärande och goda kunskaper i svenska språket är helt avgörande för att skapa en önskvärd förbättring, så att matchningen på arbetsmarknaden kan fungera bättre.

Behovet av bakgrundskontroller stort

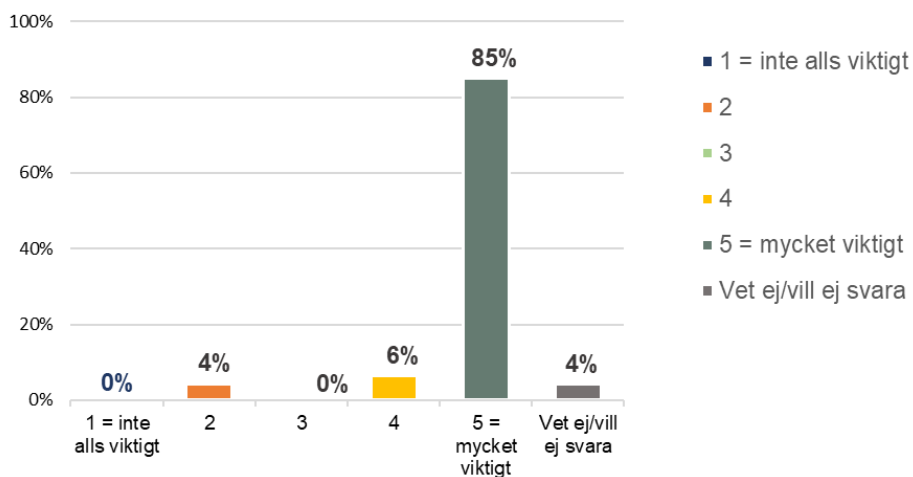
Företagen som verkar i säkerhetsbranschen har liknande utmaningar som resten av näringslivet när det kommer till att rekrytera rätt typ av medarbetare. Eftersom det är en växande sektor är utmaningarna däremot mer betydande. En viktig del när det kommer till rekrytering är möjligheten att kunna göra gedigna bakgrundskontroller för att säkerställa god vandel hos den arbetssökande. På senare tid har det uppkommit flera exempel, både i privat och offentlig sektor, där kriminella med kopplingar till organiserad brottslighet har lyckats infiltrera verksamheter. Det är en allvarlig utveckling som med alla till buds stående medel behöver beivras.

För många företag inom säkerhetssektorn är bakgrundskontroller av personal något som genomförs rutinmässigt genom Polismyndigheten och Länsstyrelsen. Att kunna göra bakgrundskontroller är dock något som är viktigt för alla företag - inte bara för de som verkar inom säkerhet - samt för offentlig sektor.

Under den senaste tiden har det skett en utveckling, inte minst genom ny praxis från domstolar där utlämnandet av domar till rättsdatabaser har stoppats, som kan komma att kraftigt försämra kvaliteten och effektiviteten i samband med bakgrundskontroller. Det är en oroväckande utveckling. Som visas i figur 11 är också möjligheten att kunna kontrollera arbetssökande något som värderas mycket högt bland Sveriges säkerhetsföretag.

Figur 11. Hur viktigt är det för er att kunna genomföra bakgrundskontroller vid nyanställning till vissa eller alla roller i ert företag?

Källhänvisning

SCB, Statistiska centralbyrån, andel som avstått att gå ut på grund av otrygghet. Undersökningarna av levnadsförhållanden, otrygghet. Andel personer i procent efter indikator, redovisningsgrupp, kön och årsintervall.

SOM Institutet (2023). "Svenska trender 1986-2023".

Svenskt Näringsliv (2024). "Nya siffror: Var fjärde rekrytering misslyckas helt – 'En katastrof'", nyhet 2024-02-22.

Bilaga – Frågebatteri

1. Hur har företagets verksamhet utvecklats de senaste tre månaderna?

Förbättrats/oförändrad/försämrats

2. De totala kostnaderna för verksamheten har de senaste 3 månaderna

Ökat/minskat

3. Efterfrågan på företagets tjänster har de senaste 3 månaderna

Ökat/oförändrat/minskat

4. Volymen på ineliggande uppdrag för sålda tjänster bedöms för närvarande

Förhållandevis stor/för liten

5. Försäljningspriserna har för sålda tjänster de senaste 3 månaderna

Ökat/oförändrat/minskat

6. Om ökat/minskat i fråga 5: Vilken var den viktigaste orsaken till att försäljningspriserna ändrades för sålda tjänster senast?

Förändrade priser hos konkurrenterna/förändrade inhemska kostnader/annan faktor

7. Volymen på ineliggande uppdrag för sålda produkter bedöms för närvarande

Förhållandevis stor/lagom/för liten

8. Försäljningspriserna för sålda produkter har de senaste 3 månaderna

Ökat/oförändrade/minskat

9. Om ökat/minskat i frågan ovan: Vilken var den viktigaste orsaken till att försäljningspriserna för sålda produkter ändrades senast?

Förändrade priser hos konkurrenterna/förändrade inhemska kostnader/annan faktor

10. Lönsamheten är för närvarande

God/Tillfredsställande/Dålig

11. Antalet anställda har de senaste tre månaderna

Ökat/oförändrat/minskat

12. Har företaget för närvarande brist på personal?

Ja/nej

13. Om efterfrågan ökar kan företagen höja produktionen med befintliga resurser?

Ja/nej

14. Om ja på förra frågan, hur många procent?

Ange ditt svar

15. Trängsta sektorn för företagets verksamhet är för närvarande (endast ett alternativ?)

Ingen trång sektor/otillräcklig efterfrågan/brist på arbetskraft/brist på lokaler och/eller utrustning/finansiella restriktioner/andra faktorer

16. Efterfrågan på företagets tjänster väntas de närmaste 3 månaderna

Öka/oförändrat/minska

17. Försäljningspriserna väntas de närmaste 3 månaderna

Öka/oförändrat/minska

18. Antalet anställda väntas de närmaste tre månaderna

Öka/oförändrat/minska

19. Efterfrågan på företagets tjänster väntas på 6 månaders sikt

Öka/oförändrat/minska

20. Hur många procent tror ni att priserna kommer att öka/minska de närmaste 12 månaderna?

Ange ditt svar

21. Att finansiera företagets verksamhet är för närvarande

Avsevärt svårare än normalt/svårare än normalt/ungefär som normalt

22. Om svårare/lättare beror det främst på

Högre/lägre upplåningskostnader för banklån/Sämre/bättre möjligheter att få banklån/Sämre/bättre möjligheter att finansiera med eget kapital/Högre/lägre kostnader för finansiering genom företagsobligationer eller liknande/andra faktorer